Notitie

Contactpersoon	Berto van Dam
Datum	9 februari 2026
Kenmerk	N001 1301755 ERT V01

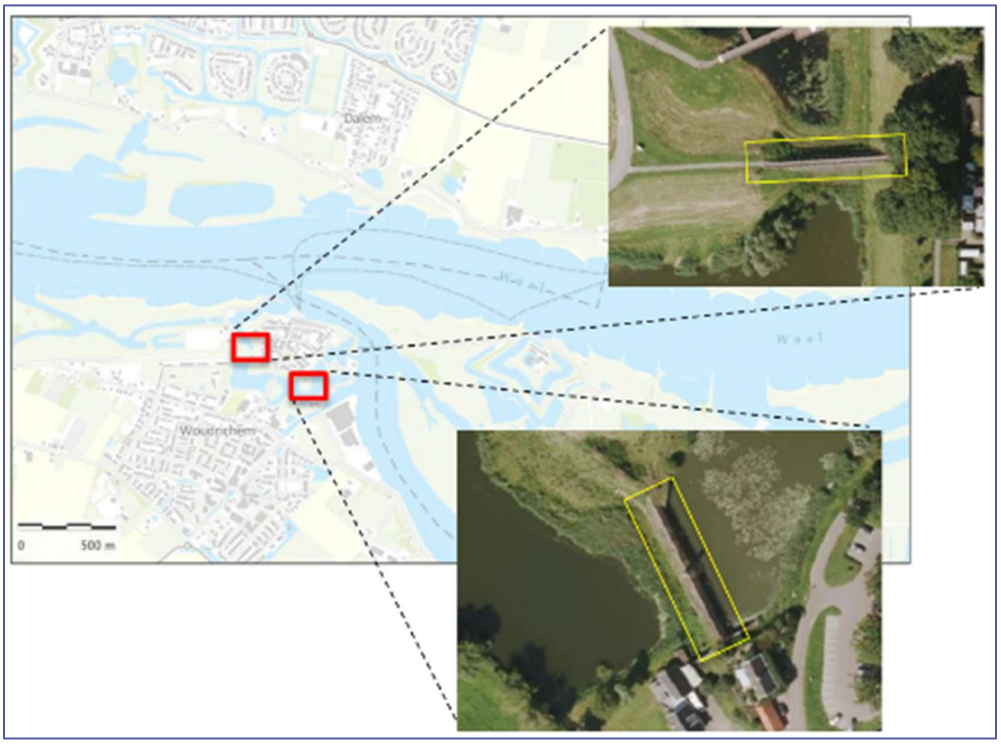
Aanvullende beoordeling grote modderkruiper beren van Woudrichem

Aanvullende beoordeling in het kader van een flora- en fauna activiteit onder de Omgevingswet.

1 Inleiding

Waterschap Rivierenland is in het kader van hoogwaterveiligheid voornemens de Oostbeer in Woudrichem te verstevigen. Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied en luchtfoto's van de West- en Oostbeer weer. Dit voornemen is in het kader van een flora- en fauna activiteit getoetst aan de omgevingswet (Janssen, 2025). In de toetsing is opgenomen dat niet uitgesloten kan worden dat grote modderkruiper in het plangebied voorkomt omdat de soort volgens de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) binnen 2 kilometer afstand van het plangebied voorkomt. In deze notitie is beoordeeld of grote modderkuiper ook op basis van habitatgeschiktheid in theorie in het plangebied voor kan komen. Dit is gedaan door:

- Het beschrijven van het habitat van grote modderkruiper;
- Beschrijven van habitat waar grote modderkruiper in de omgeving van het plangebied voorkomt;
- Het beoordelen van de habitatgeschiktheid in (de omgeving van) het plangebied ten opzichte van de uitkomst van de twee punten hierboven.

Figuur 1.1 Ligging en luchtfoto's van de Oostbeer en Westbeer in Woudrichem (Waterschap Rivierenland, 2025)

2 Beoordeling

2.1 Beschrijving habitat grote modderkruiper

Grote modderkuiper komt voor in relatief ondiep water met een dikke modderlaag en uitbundige oever- en onderwatervegetatie. Oorspronkelijk lag het leefgebied in de laagdynamische overstromingsvlakten van rivieren en beken, waar de soort voorkwam in geïsoleerde afgesneden rivierarmen, strangen, moerassen en vennen. Doordat deze gebieden in de loop der eeuwen ingepolderd zijn, bevindt een aanzienlijk deel van het Nederlandse leefgebied zich tegenwoordig in poldersloten. Vaak verkeren de wateren in een sterk ontwikkelde verlandingsfase. In suboptimaal habitat is de soort weinig concurrentiekrachtig, vooral in het larvale stadium (BIJ12, 2021; www.ravon.nl).

2.2 Grote modderkruiper in de omgeving van het plangebied

In de omgeving van het plangebied zijn de afgelopen 10 jaar enkele waarnemingen (www.NDFF) uit smalle watergangen in relatief intensief agrarisch gebied rond Giessen/Rijswijk en Uitwijk bekend. Dit betreffen waarschijnlijk relictpopulaties die oorspronkelijk in laag dynamische overstromingsvlakte van de Waal en Afgedamde Maas voorkwamen en nu zijn ingepolderd (zie paragraaf 2.1).

De meeste waarnemingen (NDFF) komen uit natuurgebied Munnikenland dat ten noorden van de Waal ligt en onderdeel is van Natura 2000-gebied Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem. Het leefgebied bestaat uit ondiep moeras(bos) en betreft een overstromingsvlakte van de Waal. Het natuurgebied bestaat uit het voorkeurshabitat van grote modderkruiper.

2.3 Habitatgeschiktheid plangebied in en rond het plangebied

Het plangebied (het gebied dus van de Oost- en Westbeer) bestaat niet uit poldersloten of optimaal habitat in de vorm van ondiep vegetatierijk water met een goede kwaliteit in een overstromingsvlakte van een rivier of beek. Slechts lokaal is uitbundige oevervegetatie aanwezig. Verder is het water in en rond het plangebied te diep voor grote modderkruiper. In dergelijke wateren komen andere vissoorten in relatief grote aantallen voor. In suboptimaal habitat is grote modderkruiper niet voldoende concurrentiekrachtig ten opzichte van andere vissoorten. Het habitat in het plangebied wordt als ongeschikt beoordeeld. Daarom is uitgesloten dat grote modderkruiper binnen de invloedsfeer van het voornemen voorkomt.

2.4 Vervolg

Het voorkomen van grote modderkruiper is uitgesloten. De soort komt in de omgeving in suboptimaal en optimaal habitat voor. Het habitat in het plangebied is echter ongeschikt. Nader onderzoek, het treffen van maatregelen en het aanvragen van een vergunning is niet nodig.
Dit laat onverlet dat voorafgaand aan en tijdens de daadwerkelijke verstevingingswerkzaamheden aan de Oostbeer wel de zorgplicht geldt (art. 1.6 en 1.7 Ow en Bal 11.27), bijvoorbeeld voor de wel voorkomende vissen.

3 Bronnen

Literatuur

BIJ12, 2021. Kennisdocument grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*. Versie 2.0. Oktober 2021.

Janssen, 2025. Quickscan flora en fauna i.k.v. Omgevingswet. Versteviging Oost- en Westbeer, Woudrichem. Waterschap Rivierenland. 25 maar 2025.

Internetbronnen

www.ravon.nl
www.ndff.nl